

ЗНАНИЕ И МЕНИДЖЪРСКА ПРОНИЦАТЕЛНОСТ

Деница Иванова Димитрова
III курс, спец. „Екомениджмънт“
СА „Димитър А. Ценов“

За да докажа своето твърдение по темата, ще си позволя да направя една аналогия с математиката. Правя го не само, за да утоля желанието си да споделя любовта и възхищението си към тази наука, но най-вече защото математиката за мен е преди всичко философия¹, която по уникален начин дава точно и логично обяснение на понякога необясними явления и събития. А какво по-необяснимо от човека и неговите пътища на действия и мисли?

Първите признаци на необходимостта от броене и измерване датират още от самото съществуване на човека като биологичен вид. И паралелно с него тази необходимост израства и еволюира в една по-висша форма – математиката. Но математиката, както вече казахме, не е само съвкупност от числа, формули, аксиоми и теореми, които в най-добрия случай изглеждат прекалено абстрактни за среднестатистическия човек. Тя е една философия, извлечена от реалния живот и синтезирана в логически квинтесенции. Тя е една ултимативна система за натрупване на „n“ на брой количество знания, които нямат начало и край.

Общоприетото разбиране за математика е, че тя е **съвкупността от знания**, изучаващи понятия като количество, структура, пространство и промяна. Тя също би могла да се дефинира като наука, която се занимава с горепосочените понятия, с пространствените форми и количествените отношения. Бенджамин Пърс например я определя като „науката, която съставя необходими заключения“. Специалисти по математика твърдят, че математиката е наука за моделите и че математиците търсят **модели (закономерности)** в областта на числата, пространството, науката, компютрите и т.н....

Математиката може да се раздели на чиста и приложна.

Приложната математика е клон, който използва математически техники за приложението на математическо знание в други области.

Математиката има различни области. Тази, която ни интересува по-конкретно, обаче е пространствената, т.е. геометрията.

Геометрията е клон на математиката, първоначално изучаващ **отношенията в пространството**, както и формата, големината и позицията на различни **фигури**. Геометричните фигури могат да бъдат двуизмерни или триизмерни..., но винаги в основата на тяхното построяване е **правата**, а в нейната основа – **точката**.

Искам да обърна внимание именно на тези два елемента – **точка и права**.

Правата е едно от основните понятия в геометрията. **Тя се състои от безброй много точки. Тя е тази, която ги свързва.**

Сигурно в момента се чудите защо Ви причинявам този с нищо непредизвикан тормоз. За да вдигна завесата пред намеренията си, сега ще Ви помоля **на мястото на точките в „геометричното“ пространство да си представите наличните знания и**

---

¹ **Философия на математиката** е клон на философията, който изучава философските предположения, основи и импликации на математиката. Философия на математиката се стреми да осигури описание на природата и методологията на математиката и да разбере мястото на математиката в ежедневието. Логическата и структурната природа на математиката определят този клон на философията като едновременно обширен и уникален сред другите негови съответстващи дисциплини

Деница Димитрова

факти, съществуващи по света, а на мястото на правите – проникателността, която ги свързва.

Знанието, както точките, съществува в пространството независимо от нас. И тези точки–знание образуват безброй много хипотетични фигури. Проникателността е способността да свържем наличния брой точки в прави, а впоследствие и във фигури, без да разполагаме с целия набор от точки. Способността, както малките деца, когато видим картинката от типа „свържете точките“, да знаем точно какво ще се получи накрая, преди дори да сме хванали химикала. **Способността да свържем наличните знания в единна концепция и да определим посоката на вектора, посоката на системата в бъдеще.**

Тук обаче възниква един въпрос: Защо, след като за построяването на една права са достатъчни само две точки, е необходимо да откриваме и всички останали точки по нейното протежение? Защото всяка следваща точка, т.е. всяко следващо знание, постигнато по пътя на прозрението, може да бъде начало на следваща права или иначе казано да бъде начало на едно ново прозрение във всевъзможни алтернативни посоки. Защото, също така, всяка следваща точка ще ни доведе до правилната линия на построяване, която обаче невинаги е задължително права, а в нередко случаи се оказва дори дъга. А ако ние не сме наясно с това, вероятността да построим грешна фигура и да изградим една изкривена представа за заобикалящата ни среда, се увеличава прогресивно. Но ако постъпим правилно и си дадем сметка за наличието на останалите точки по пътя ни в стечение на всяко ново откритие, което ние правим по пътя си, ще изградим една триизмерна фигура, един пълен образ на обкръжаващата реалност. А триизмерната фигура, която сме получили, ще даде основа за построяване на четвъртото и най-важно измерение – на Аза.

Сократ апелира: **„Опознай себе си!“ (Cognosce te ipsum!),** тъй като „има само едно добро – знанието и едно зло – невежеството“². Незнанието води до страх, а страхът – до нелогични и често погрешни постъпки. Знанието служи, за да разграничаваме доброто от злото, правилното от погрешното, вътре и извън нас. Опознаем ли логиката на съществуване и действие на системите около нас, ние паралелно ще опознаем и себе си и следователно ще изградим един „триизмерен“ ум, който, съчетан с прозрението, ще бъде нашето най-съществено и смъртно оръжие. Количеството знания и себепознания е камъкът, който служи, за да поддържа ума остър и винаги готов, тежките ботуши, които ни държат здраво стъпили на земята и с пълното съзнание за собствените ни ограничения. Защото човек не е Бог и неговите способности винаги са ограничени от природните дадености и физичните закони.

За да обобщим, ще кажем, че докато човекът може и да продължи да има смисъл, дори и без определен набор от познания, то мениджърът, като призвание, е нищо без своите знания и проникателност. Знанието е отправната точка, към която той трябва да **насочи** целенасочено своята проникателност, тъй като знанието винаги може да съществува и без да предизвика проникателност от самосебе си, но проникателността не може да съществува, без да има налични знания. А без да има нито едно от двете, той не е това, което трябва да бъде по длъжност, тъй като те са тези, които съставляват неговото владение и сътворяват неговата същност и смисъл.

² Сократ (469 — 399 пр.н.е.) - древногръцки философ-идеалист.